Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (3), May-June 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e290386

The Middle-Income Trap of Thailand: The Politics of Comparative Development of the United States, the United Kingdom, China, and Japan

Wanlada Kanchom and Chatchaphanu Yimaon
Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Thailand
Ramkhamhaeng University, Thailand
E-mail: wanlada.k@hotmail.co.th, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0009-1037-6371
E-mail: chatchaphanu.y@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0002-3912-4337
Received 11/06/2025 Revised 24/07/2025 Accepted 31/08/2025

Abstract

Background and Aims: The middle-income trap is a phenomenon where developing countries are unable to raise their income levels to become high-income nations. This article aims to analyze the factors that could enable Thailand to escape the middle-income trap by comparing the developmental trajectories of the United States, the United Kingdom, China, and Japan.

Methodology: This study employs a comparative development approach, analyzing the stages of economic advancement to identify the factors contributing to a country's success or failure in overcoming the middle-income trap.

Results: Countries that have successfully escaped the middle-income trap—such as the United States, the United Kingdom, and Japan—have systematically established strong foundations in industry and innovation, with the state playing a strategic role in development. In contrast, countries that remain trapped, such as Thailand and China, face structural economic limitations, reliance on cheap labor, and a lack of sustainable innovation-supporting institutions. Although Thailand has reached an upper-middle-income status, it has yet to undergo a genuine structural economic transformation.

Conclusion: To sustainably escape the middle-income trap, Thailand should adopt a hybrid strategy: using Japan's "developmental state" model as the core, integrating China's innovation promotion, and building institutional market foundations akin to those in the United Kingdom and the United States.

Keywords: Middle-Income Trap; Politics of Comparative Development; Hybrid Strategy

Citation: Kanchom, W., & Yimaon, C. (2026). The Middle-Income Trap of Thailand: The Politics of Comparative Development of the United States, the United Kingdom, China, and Japan. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(3), e290386; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e290386

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (3), May-June 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e290386

กับดักรายได้ปานกลางของประเทศไทย: การเมืองของการพัฒนาเปรียบเทียบประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ จีน และญี่ปุ่น

วรรณลดา กันต์โฉม และชัชพันธุ์ ยิ้มอ่อน
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: กับดักรายได้ปานกลางเป็นปรากฏการณ์ที่ประเทศกำลังพัฒนาไม่สามารถยกระดับรายได้จนกลายเป็นประเทศรายได้สูงได้ บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ประเทศไทยสามารถหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบพัฒนาการของสหรัฐอเมริกา อังกฤษ จีน ญี่ปุ่น

ระเบียบวิธีการศึกษา: บทความเรื่องนี้ใช้วิธีการเปรียบเทียบลำดับขั้นการพัฒนาเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยสำหรับการอธิบายประเทศที่ประสบความสำเร็จเรื่องการก้าวข้ามหรือติดกับดักรายได้ปานกลาง

ผลการศึกษา: ประเทศที่หลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และญี่ปุ่น มีการวางรากฐานด้านอุตสาหกรรมและนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ รัฐมีบทบาทเชิงยุทธศาสตร์ในการพัฒนา ขณะที่ประเทศที่ยังไม่หลุดพ้น เช่น ไทยและจีน มีข้อจำกัดด้านโครงสร้างเศรษฐกิจ การพึ่งพาแรงงานราคาถูก และการขาดสถาบันที่สนับสนุนนวัตกรรมอย่างยั่งยืน ประเทศไทยแม้เข้าสู่ระดับรายได้ปานกลางระดับบน แต่ยังไม่สามารถเปลี่ยนผ่านโครงสร้างเศรษฐกิจได้อย่างแท้จริง

สรุปผล: ประเทศไทยควรเลือกแนวทางผสมผสาน โดยใช้โมเดล “รัฐพัฒนา” แบบญี่ปุ่นเป็นแกนกลาง ร่วมกับการส่งเสริมนวัตกรรมแบบจีน และสร้างฐานสถาบันตลาดแบบอังกฤษกับสหรัฐอเมริกาเพื่อหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: กับดักรายได้ปานกลาง; การเมืองของการพัฒนาเปรียบเทียบ; แนวทางผสมผสาน

บทนำ

“ If they stick to the old approach, most developing countries will miss their target of reaching high-income status by the middle of this century”. (หากประเทศกำลังพัฒนายังคงยึดแนวทางแบบเดิม พวกเขาส่วนใหญ่ก็มีแนวโน้มที่จะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการก้าวสู่ประเทศรายได้สูงภายในช่วงกลางศตวรรษนี้ได้)

คำกล่าวข้างต้นเป็นของอินเดอร์มิต กิล (Indermit Gill) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2007 เขาเป็นหัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ของธนาคารโลก และรองประธานอาวุโสฝ่ายเศรษฐศาสตร์การพัฒนา เขาเป็นผู้นำด้านแนวคิดการพัฒนา โดยเฉพาะแนวทางเชิงเปรียบเทียบระดับโลก และมีผลงานตีพิมพ์เรื่อง An East Asian Renaissance: Ideas for economic growth ผลงานเรื่องนี้ได้รับการอ้างอิงในรายงานของธนาคารโลกเพื่อนำไปใช้ขับเคลื่อนแนวคิดเรื่องกับดักรายได้ปานกลาง (Gill & Kharas, 2007) อีกทั้งแนวคิดของเขายังได้รับการนำไปวางกรอบนโยบายให้กับนักวิชาการในประเทศที่กำลังเผชิญกับกับดักรายได้ปานกลาง ดังนั้นถ้าเรานับเวลาจากข้อเสนอครั้งแรกของเขาจนถึงปัจจุบันรวมเวลาทั้งสิ้น 18 ปี

Citation: Kanchom, W., & Yimaon, C. (2026). The Middle-Income Trap of Thailand: The Politics of Comparative Development of the United States, the United Kingdom, China, and Japan. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(3), e290386; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e290386

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (3), May-June 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e290386

ในช่วงเวลา 18 ปี (ค.ศ. 2007 - 2025) จื้อเจี๋ย เจิ้ง (Zhijie Zheng) เป็นตัวอย่างของนักเศรษฐศาสตร์ที่นำแนวคิดของกิลไปศึกษาประเทศของตนเอง และพบว่าประเทศกำลังติดกับดักรายได้ปานกลาง เขาตีพิมพ์งานวิจัยเรื่อง Middle-income trap: An analysis based on economic transformations and social governance งานเรื่องนี้มีการนำเสนอแนวทางของประเทศต้นแบบ เช่น บทเรียนจากประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศญี่ปุ่น พัฒนาของของแนวคิดก่อนแนวคิดกับดักรายได้ปานกลาง (Zheng, 2020) ผลการวิจัยของเขามีการนำไปเป็นข้อมูลและความรู้สำหรับการดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการและประธานธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศจีน (China Development Bank - CDB) และเป็นสมาชิกคณะกรรมการเศรษฐกิจของคณะกรรมการที่ปรึกษาทางการเมืองแห่งชาติ (CPPCC) ชุดที่ 13 ของจีน

องค์กรด้านการพัฒนาของประเทศพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างสหรัฐอเมริกาและอังกฤษใช้ระบบ “กำกับดูแล” (Regulatory System) โดยปล่อยให้ตลาดเสรีเป็นกลไกหลัก รัฐเข้าแทรกแซงเฉพาะเมื่อจำเป็น แต่ญี่ปุ่นดำเนินนโยบายแบบ “รัฐพัฒนา” ซึ่งมีกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ (Ministry of International Trade and Industry) มีบทบาทกำหนดยุทธศาสตร์เศรษฐกิจระดับชาติ และส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมาย (Foster, 2020) (Gong, 2022)

องค์กรด้านการพัฒนาของประเทศที่กำลังขับเคลื่อนให้พ้นจากประเทศติดกับดักรายได้ปานกลางอย่างจีนใช้ธนาคารเพื่อการพัฒนาในฐานะเครื่องมือของรัฐเพื่อส่งเสริมการลงทุนและวางแผนยุทธศาสตร์ในบริบทการพัฒนาเศรษฐกิจ ส่วนองค์กรด้านการพัฒนาของประเทศไทยอย่างสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้นำเสนอยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และมีการบอกสถานะของประเทศไว้อย่างชัดเจนว่า ประเทศไทยเป็นประเทศอยู่ในกลุ่มรายได้ปานกลาง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ฉัตร คำแสง ผู้อำนวยการ 101 Public Policy Think Tank ศูนย์ความรู้นโยบายสาธารณะเพื่อการเปลี่ยนแปลงอ้างอิงนักรัฐศาสตร์ริชาร์ด โดเนอร์ (Richard Doner) กับ เบน รอส ชไนเดอร์ (Ben Ross Schneider) เพื่อนำเสนอว่าปัญหาเรื่องกับดักรายได้ปานกลางเป็นเรื่องการเมืองมากกว่าเศรษฐกิจ (Doner & Schneider, 2016)

บทนำของเรื่องนี้จึงแสดงให้เห็นว่า แนวคิดเรื่องกับดักรายได้ปานกลางสามารถนำไปใช้ศึกษาการเมืองเปรียบเทียบได้ตั้งแต่การเปรียบเทียบระหว่างประเทศหลุดพ้นกับประเทศที่ยังคงติดกับดัก แนวคิดก่อนหน้ากับดักรายได้ปานกลาง เช่น ฉันทามติวอชิงตัน รวมถึงการได้ประเทศที่กำลังขับเคลื่อนเพื่อหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างประเทศจีนเป็นกรณีศึกษาสำหรับเปรียบเทียบกับประเทศไทย

สถานะของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น จีนและไทย

แกนหลักของแนวคิดกับดักรายได้ปานกลาง คือ เกณฑ์การจำแนกขององค์กรธนาคารโลก องค์กรนี้ใช้เกณฑ์รายได้ประชาชาติต่อหัว (Gross National Income per capita หรือ GNI per capita) ซึ่งมีการคำนวณปรับค่าตามอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราเงินเฟ้อให้สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ (World Bank, 2024) สำหรับปีงบประมาณ 2025 (เริ่ม 1 กรกฎาคม 2024) มีเกณฑ์การจำแนกดังต่อไปนี้ ประเทศรายได้ต่ำ (Low-income economies): GNI ต่อหัว ≤ 1,145 ดอลลาร์สหรัฐ ประเทศรายได้ปานกลางระดับล่าง (Lower-middle-income economies): GNI ต่อหัวระหว่าง 1,146 – 4,515 ดอลลาร์สหรัฐ ประเทศรายได้ปานกลางระดับบน (Upper-middle-income economies): GNI ต่อหัวระหว่าง 4,516 – 14,005 ดอลลาร์สหรัฐ ประเทศรายได้สูง (High-

Citation: Kanchom, W., & Yimaon, C. (2026). The Middle-Income Trap of Thailand: The Politics of Comparative Development of the United States, the United Kingdom, China, and Japan. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(3), e290386; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e290386

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (3), May-June 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e290386

income economies): GNI ต่อหัว > 14,005 ดอลลาร์สหรัฐ ดังนั้นประเทศที่ผู้เขียนเลือกมาเป็นกรณีศึกษาสามารถจัดประเภทได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สถานะของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น จีนและไทย

ประเทศ	สถานะปัจจุบัน	หลุดพ้นจากกับดักหรือไม่?	หมายเหตุ
สหรัฐอเมริกา	สูงกว่า $70,000	☑ หลุดพ้น	ประเทศรายได้สูงมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 20
สหราชอาณาจักร	ประมาณ $45,000	☑ หลุดพ้น	เข้าสู่รายได้สูงมาก่อนศตวรรษที่ 21
จีน	ประมาณ $13,000	✗ ยังไม่หลุดพ้น	ใกล้เคียง แต่ยังอยู่ในกลุ่ม Upper-middle income
ญี่ปุ่น	ประมาณ $42,000	☑ หลุดพ้น	หลุดพ้นหลังสงครามโลกและเข้าสู่ยุค “มิราเคิล”
ไทย	ประมาณ $7,000	✗ ยังไม่หลุดพ้น	อยู่ในกลุ่ม Upper-middle income

ตารางที่ 1 แสดงสถานะของประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น จีน และไทย ในแง่ของระดับรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNI per capita) และการหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง โดยพบว่า สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และญี่ปุ่นมีรายได้ต่อหัวในระดับสูง (มากกว่า $40,000) และได้รับการประเมินว่าหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางแล้ว ด้วยเหตุผลด้านพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่ยาวนานและเปลี่ยนผ่านจากประเทศเกษตรกรรมสู่ประเทศอุตสาหกรรมตั้งแต่ช่วงต้นถึงกลางศตวรรษที่ 20 ในทางตรงกันข้าม จีนและไทยยังอยู่ในกลุ่มประเทศรายได้ปานกลางระดับบน (Upper-middle income) โดยจีนมีรายได้ต่อหัวประมาณ $13,000 และไทยประมาณ $7,000 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ธนาคารโลกกำหนดไว้สำหรับประเทศรายได้สูงที่มากกว่า $14,005 ต่อปี จึงยังไม่ถือว่าหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง

ธนาคารโลกได้ประเมินสถานะของประเทศข้างต้น ผลที่เกิดขึ้นตามมา คือ มีนักวิชาการแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์ดังกล่าวในหลายมุมมอง ผู้เขียนขอเริ่มต้นจากมุมมองของนักวิชาการชาวจีนที่ศึกษาประเทศต้นแบบเพื่อพัฒนาประเทศจีนให้พ้นจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างจื้อเจี๋ย เจิ้ง เขาได้ศึกษาประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อพิจารณาแนวทางการพัฒนา เขาพบปัจจัยที่ทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกาก้าวพ้นไปจากประเทศติดกับดักรายได้ปานกลาง นั่นคือ การปฏิวัติอุตสาหกรรมช่วง ค.ศ. 1869 – 1898 ตัวอย่างเชิงประจักษ์ คือ การปฏิวัติวงการรถยนต์ของเฮนรี ฟอร์ด (Henry Ford) ผู้ก่อตั้งบริษัท Ford Motor Company เขาไม่ได้เป็นผู้ประดิษฐ์รถยนต์คนแรก แต่เป็นคนปฏิวัติการผลิตรถยนต์ ให้สามารถผลิตได้จำนวนมากด้วยต้นทุนต่ำ องค์ประกอบอีกประการหนึ่งที่สำคัญ คือ นวัตกรรมเชิงสถาบันทางการเมืองของจอห์น มาร์แชลล์ (John Marshall) ประธานศาลฎีกาผู้มีคำตัดสินข้อพิพาทระหว่าง Dartmouth College v. Woodward (1819) ที่มาของคดีเริ่มต้นเมื่อกษัตริย์อังกฤษได้มอบกฎบัตรให้วิทยาลัย Dartmouth College เป็นสถาบันการศึกษาเอกชน แต่หลังจากการปฏิวัติอเมริกา รัฐนิวแฮมป์เชียร์พยายามแก้ไขกฎบัตรของวิทยาลัยโดยให้อำนาจรัฐควบคุมการแต่งตั้งคณะกรรมการทรัสตี และ

Citation: Kanchom, W., & Yimaon, C. (2026). The Middle-Income Trap of Thailand: The Politics of Comparative Development of the United States, the United Kingdom, China, and Japan. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(3), e290386; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e290386

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (3), May-June 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e290386

เปลี่ยนสถานะของ Dartmouth College จากสถาบันเอกชนเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ มาร์แชลล์มีคำตัดสินว่าสัญญาของเอกชนต้องได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ และรัฐไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเพิกถอนโดยพลการได้ คำพิพากษาดังกล่าวได้รับการอ้างอิงเป็นหลักการคุ้มครองสิทธิของนิติบุคคล (Corporation) และถือเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการพัฒนาระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมสมัยใหม่ในสหรัฐอเมริกา สุดท้ายคือ การเกิดขึ้นของขบวนการก้าวหน้าในสหรัฐอเมริกา ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เพิ่มขึ้นของประชาชนในประเทศส่งผลโดยตรงต่อรัฐบาลพัฒนานโยบายต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้พ้นไปจากกับดักรายได้ปานกลาง (Zheng, 2020)

ต่อมาเป็นมุมมองของนักวิชาการตะวันตกอย่างเคนเน็ธ พอเมอแรนซ์ (Kenneth Pomeranz) นักประวัติศาสตร์ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจโลกและประวัติศาสตร์จีน เขาได้ศึกษาเปรียบเทียบประวัติศาสตร์เศรษฐกิจระหว่างจีนกับสหราชอาณาจักร เขาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้สหราชอาณาจักรหลุดพ้นจากข้อจำกัดทางเศรษฐกิจและได้รับการจัดอยู่ในประเทศที่มีรายได้ระดับสูง คือ การเข้าถึงทรัพยากรพลังงานราคาถูกอย่างถ่านหิน และอาณานิคม เช่น อินเดียและจีน ดังนั้นการแสวงหาทรัพยากร การผลิตสินค้าจึงมีตลาดรองรับสินค้าจากอุตสาหกรรมในประเทศ ซึ่งช่วยให้สหราชอาณาจักรมีข้อได้เปรียบประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศจีน (Pomeranz, 2000)

ปัจจุบันประเทศจีนจึงยกติดกับดักรายได้ปานกลางอยู่ ดักลาส ฟุลเลอร์ (Douglas B. Fuller) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำมหาวิทยาลัยฮ่องกง ประเทศที่อยู่ในสถานะเขตปกครองพิเศษของสาธารณรัฐประชาชนจีน ฟุลเลอร์กล่าวถึงกรณีประเทศจีนที่ยังคงติดกับดักรายได้ปานกลาง เขานำเสนอประเด็นเรื่องระบอบการเมืองว่าบทบาทของโครงสร้างการปกครองของพรรคคอมมิวนิสต์จีนเป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปเศรษฐกิจโดยเฉพาะในบริบทของการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบตลาดที่สนับสนุนนวัตกรรมและการแข่งขันอย่างแท้จริง ตัวอย่างเช่น นโยบายที่อนุญาตให้เอกชนลงทุนในรัฐวิสาหกิจมีเป้าหมายเพื่อใช้อำนาจของตลาดเพื่อทำให้รัฐวิสาหกิจมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในความเป็นจริงนโยบายนี้ยังไม่เปิดโอกาสให้เอกชนเข้าไปถือครองหรือควบคุมรัฐวิสาหกิจรายใหญ่ในภาคเศรษฐกิจที่รัฐบาลให้ความสำคัญได้จริง (Fuller, 2016)

กรณีประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศสำหรับใช้เปรียบเทียบได้เป็นอย่างดีเพราะประเทศได้รับความเสียหายจากสงครามโลกครั้งที่สอง แต่กลับสามารถพัฒนาประเทศจนประสบความสำเร็จเป็นประเทศรายได้ระดับสูง เท็ตสึจิ โอคาซากิ (Tetsuji Okazaki) นักเศรษฐศาสตร์ศึกษาการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลาง เขาระบุปัจจัยสำคัญ นั่นคือ บทบาทรัฐพัฒนา (Developmental State) โอคาซากิอธิบายบทบาทของรัฐบาลว่า รัฐบาลได้ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เมื่อเผชิญความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จนสามารถก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางสำเร็จ ตัวอย่างเช่น การยกระดับผลิตภาพสินค้าเพื่อยกระดับโครงสร้างเศรษฐกิจ รัฐบาลญี่ปุ่นเริ่มต้นจากการพัฒนาอุตสาหกรรมเบา เช่น สิ่งทอในช่วงหลังสงครามโลก จากนั้นจึงพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมหนักอย่างเหล็กกล้าและต่อยอดสู่การผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เช่น รถยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ในช่วงทศวรรษ 1960–1970 (Okazaki, 2019)

กรณีประเทศไทยสมชัย จิตสุชนผู้อำนวยการวิจัยด้านการพัฒนาอย่างทั่วถึง สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เขาเสนอว่า เกณฑ์ของธนาคารโลกเป็นแนวคิดสัมบูรณ์ (Absolute Concept) ดังนั้นเขาจะใช้วิธีการเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกาโดยแนวคิดสัมพัทธ์ (Relative Concept) พบว่า ประเทศไทยยังคงติดอยู่ในกับดักรายได้ปานกลาง เนื่องจากตั้งแต่ช่วงปี 1960 ถึง 2008 พบว่าระยะห่างของรายได้ต่อหัวระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกายังคงอยู่ในระดับเดิม แสดงให้เห็นว่าไทยไม่สามารถยกระดับเศรษฐกิจจนเทียบเคียงกับกลุ่มประเทศ

Citation: Kanchom, W., & Yimaon, C. (2026). The Middle-Income Trap of Thailand: The Politics of Comparative Development of the United States, the United Kingdom, China, and Japan. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(3), e290386; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e290386

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (3), May-June 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e290386

พัฒนาแล้วได้ ข้อค้นพบดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นว่า ตลอด 48 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยยังคงอยู่ที่เดิม (Somchai Jitsuchon, 2012)

การเมืองของพัฒนาเปรียบเทียบสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น จีนและไทย

การศึกษาเรื่องกับดักรายได้ปานกลางโดยใช้กรอบวิเคราะห์เรื่องการเมือง (Politics) นักรัฐศาสตร์อย่างโดเนอร์กับชไนเดอร์ให้กรอบแนวคิดเพื่อเปรียบเทียบ พวกเขาเน้นบทบาทของสถาบันทางการเมืองและผลประโยชน์ทางการเมืองในบริบทเศรษฐกิจการเมืองต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาของประเทศรายได้ปานกลาง (Doner and Schneider, 2016) หรือเซ็นกับไทซ์เน้นบทบาทของ ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ (Patronage-based Relationship) ระหว่างรัฐกับภาคธุรกิจ ที่ส่งผลต่อการยกระดับประเทศให้พ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง (Sen and Tyce, 2019)

แอนโตนิโอ อันเดรโอนี (Antonio Andreoni) นำเสนอกรอบแนวคิดเพื่อการเปรียบเทียบลำดับขั้นการพัฒนาเพื่อให้พ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเจาะเข้าสู่ (Breaking into) อุตสาหกรรมโลกที่มีการแข่งขันและการกระจุกตัวสูง อุตสาหกรรมหลักระดับโลกที่มีการแข่งขันกันและมีการกระจุกตัวสูง เช่น อุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ การพัฒนาอุตสาหกรรมประเภทนี้จำเป็นต้องอาศัยการสนับสนุนของรัฐบาล รัฐบาลจีนบังคับให้บริษัทต่างชาติอย่าง American Motors Company (AMC) ร่วมทุนกับ Beijing Automotive Industry Corporation (BAIC) ซึ่งเป็นหนึ่งในรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ของจีนที่ดำเนินธุรกิจด้านการผลิตรถยนต์ 2. การเชื่อมโยงขึ้นและย้อนกลับ (linking up and back) ห่วงโซ่มูลค่าโลก (Global Value Chains – GVCs) การพัฒนาที่เรียกว่าเชื่อมโยงขึ้น คือ รัฐบาลเปิดให้บริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศ การเชื่อมโยงย้อนกลับ คือ รัฐบาลสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่นเพื่อรับการถ่ายทอดเพื่อต่อยอดเทคโนโลยีจากต่างประเทศ ด้วยกระบวนการทั้งสองจะทำให้ประเทศสามารถเชื่อมโยง “ห่วงโซ่มูลค่าโลก” หรือกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการในแต่ละ "ขั้นตอนของการผลิต" เช่น การออกแบบ การผลิตชิ้นส่วน การประกอบ การตลาด หรือการบริการหลังการขาย 3.การก้าวให้ทัน (keeping pace) คือการพัฒนาความสามารถด้านนวัตกรรม การวิจัยและพัฒนา (R&D) ระบบการศึกษาและนโยบายอุตสาหกรรมขั้นสูงเพื่อให้ประเทศสามารถแข่งขันได้ในเทคโนโลยีแห่งอนาคตและไม่ถูกทิ้งไว้เบื้องหลังในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Andreoni and Tregenna, 2020)

ดังนั้นการพัฒนาความรู้เรื่องการเมืองของการพัฒนาเปรียบเทียบเพื่ออธิบายประเทศที่ประสบความสำเร็จเรื่องการก้าวข้ามหรือติดกับดักรายได้ปานกลาง บทความเรื่องนี้ใช้วิธีการเปรียบเทียบลำดับขั้นการพัฒนา ซึ่งได้ผลลัพธ์เป็นตารางที่ 2 ลำดับขั้นการพัฒนาเปรียบเทียบการหลุดพ้นกับติดกับดักรายได้ปานกลาง ในตารางจะเห็นตัวแปรที่ทำให้แต่ละประเทศหลุดพ้นหรือติดกับดักรายได้ปานกลาง

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ทำให้ประเทศสามารถก้าวข้ามประเทศรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศรายได้ระดับสูง ได้แก่ 1.ประเทศมีการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ 2.รัฐบาลมีบทบาทเชิงรุกขับเคลื่อนนโยบายอุตสาหกรรม 3.ประเทศมีการพัฒนาความสามารถทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีระดับสูง ประเทศที่มีปัจจัย 3 ประการข้างต้น ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และญี่ปุ่น

Citation: Kanchom, W., & Yimaon, C. (2026). The Middle-Income Trap of Thailand: The Politics of Comparative Development of the United States, the United Kingdom, China, and Japan. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(3), e290386; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e290386

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (3), May-June 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e290386

ตารางที่ 2 ลำดับขั้นการพัฒนาเปรียบเทียบการหลุดพ้นกับติดกับดักรายได้ปานกลาง

ปี	สหรัฐอเมริกา	อังกฤษ	จีน	ญี่ปุ่น	ไทย
1800	การก่อตั้งรัฐใหม่ เดินหน้าสู่ระบบตลาดเสรี	การปฏิวัติอุตสาหกรรมและขยายอาณานิคมในอเมริกา แคริบเบียน อินเดีย	*รายได้ต่ำ*	*รายได้ต่ำ*	
1819	คุ้มครองสิทธิของนิติบุคคล	การขยายจักรวรรดิและระบบทุน			*รายได้ต่ำ*
1869	การปฏิวัติอุตสาหกรรมและเริ่มต้นผลิตแบบสายพาน	การขยายจักรวรรดิและระบบทุน	สูญเสียอำนาจอธิปไตยบางส่วนให้ตะวันตก	*รายได้ปานกลางระดับต่ำ*	
1898	*รายได้ปานกลางระดับสูง*	รายได้ปานกลางระดับสูง ยุคจักรวรรดิอังกฤษครองโลก		*รายได้ปานกลางระดับสูง*	*รายได้ปานกลางระดับต่ำ*
1945				แพ้สงครามโลกครั้งที่สอง *รายได้ต่ำ*	
1960	*รายได้สูง*	*รายได้สูง*	*รายได้ต่ำ*	การพัฒนาอุตสาหกรรมเบาและต่อยอดสู่การผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูง	พัฒนาอุตสาหกรรมเบา
1970			พัฒนาอุตสาหกรรมเสาหลักของประเทศ เช่น ไฟฟ้า ถ่านหิน รถยนต์	*รายได้สูง*	*รายได้ปานกลางระดับต่ำ*
2007			*รายได้ปานกลางระดับต่ำ*		*รายได้ปานกลางระดับบน*
2025			*รายได้ปานกลางระดับบน*		

สหรัฐอเมริกาเริ่มต้นจากการสถาปนารัฐใหม่ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 มีการวางรากฐานเศรษฐกิจด้วยระบบตลาดเสรีและการคุ้มครองสิทธิของเอกชนผ่านกฎหมาย การส่งเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของนักลงทุน ต่อมาเมื่อประเทศมีการปฏิวัติอุตสาหกรรมด้วยการผลิตแบบสายพาน ประเทศสามารถยกระดับรายได้ของประชากรเข้าสู่ระดับปานกลางถึงสูงได้ตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 19 ประเทศจึงหลุดพ้นจากกับดัก

Citation: Kanchom, W., & Yimaon, C. (2026). The Middle-Income Trap of Thailand: The Politics of Comparative Development of the United States, the United Kingdom, China, and Japan. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(3), e290386; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e290386

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (3), May-June 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e290386

รายได้ปานกลางได้อย่างมั่นคง และรักษาสถานะประเทศรายได้สูงจนถึงปัจจุบันผ่านการพัฒนานวัตกรรมและระบบเศรษฐกิจแบบแข่งขันเสรี

อังกฤษเป็นประเทศต้นแบบของการปฏิวัติอุตสาหกรรม และดำเนินนโยบายการเมืองขยายอำนาจอาณานิคม รายได้ของประเทศจึงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากการสะสมทุนและการครอบครองทรัพยากรในดินแดนอาณานิคมทั่วโลก อังกฤษจึงเข้าสู่สถานะประเทศรายได้ปานกลางระดับสูงได้ตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 19 ในช่วงสงครามโลกอังกฤษเผชิญภาวะเศรษฐกิจถดถอย แต่ระบบเศรษฐกิจที่ยืดหยุ่นและมีทรัพยากรราคาถูก (เช่น ถ่านหินในประเทศและวัตถุดิบจากอาณานิคม) ซึ่งทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำและสะสมทุนได้ต่อเนื่อง

ญี่ปุ่น เริ่มต้นสถานะประเทศรายได้ต่ำ แต่สามารถปฏิรูปประเทศผ่านยุคเมจิในปลายศตวรรษที่ 19 พัฒนาอุตสาหกรรมเบา เช่น สิ่งทอ การพ่ายแพ้สงครามโลกทำให้ประเทศตกสู่สถานะรายได้ต่ำอีกครั้ง แต่ด้วยนโยบายรัฐพัฒนา และระบบราชการที่มีประสิทธิภาพ ประเทศญี่ปุ่นสามารถยกระดับเศรษฐกิจจนกลายเป็นประเทศรายได้สูงตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1970 และยังรักษาสถานะนี้ไว้ได้ถึงปัจจุบัน

ตรงกันข้ามกับประเทศที่ติดกับดักรายได้ปานกลางจะเป็นประเทศที่มีพัฒนาอุตสาหกรรมเบาแต่ไม่ต่อยอดเป็นอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสูง คือ ประเทศไทย มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่ล่าช้ากว่าประเทศเปรียบเทียบ โดยอยู่ในกลุ่มรายได้ต่ำจนถึงช่วงทศวรรษ 1960 ต่อมาเริ่มการพัฒนาอุตสาหกรรมเบา แต่ยังไม่สามารถปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการพึ่งพาแรงงานราคาถูกและอุตสาหกรรมรับจ้างผลิตได้ แม้รายได้ต่อหัวจะเพิ่มขึ้นจนอยู่ในกลุ่มประเทศรายได้ปานกลางระดับบนในปัจจุบัน แต่ประเทศไทยยังไม่สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมของตนเองได้อย่างยั่งยืน ขาดกลยุทธ์อุตสาหกรรมระยะยาว ประเทศไทยจึงยังคงติดอยู่ในกับดักรายได้ปานกลาง

ในกรณีของประเทศจีน ประเทศเผชิญกับการอ่อนแอของรัฐและการถูกรุกรานจากตะวันตกในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 ทำให้สูญเสียอำนาจอธิปไตยบางส่วน ประเทศละยังคงเป็นประเทศรายได้ต่ำอย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเสนอว่าจะเป็นประเทศที่มีแนวโน้มจะพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางเนื่องจากมีปัจจัยทั้งสามข้อเป็นองค์ประกอบ ประเทศจีนเริ่มฟื้นตัวหลังปี 1949 ต่อมาในทศวรรษ 1980 เมื่อจีนมีการเปิดประเทศและปฏิรูปเศรษฐกิจ มีการพัฒนาอุตสาหกรรมหนักและเข้าสู่ห่วงโซ่การผลิตโลก (GVCs) อย่างจริงจัง ทำให้ประเทศจีนอยู่ในกลุ่มรายได้ปานกลางระดับบน และมีแนวโน้มหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง

การพัฒนาแนวทางเชิงนโยบายสำหรับประเทศไทย

การศึกษาพัฒนาการของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น และจีน สะท้อนให้เห็นว่าความสำเร็จในการหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางนั้นมาจากการเปลี่ยนผ่านโครงสร้างเศรษฐกิจ นโยบายอุตสาหกรรมแบบมีเป้าหมาย และบทบาทของรัฐที่เข้มแข็งในการวางยุทธศาสตร์ระยะยาว นอกจากนี้ นักวิชาการจำนวนมากเสนอว่าสถาบันทางการเมือง ระบบตลาด และนวัตกรรม ล้วนมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเทศสู่รายได้สูงอย่างยั่งยืน ดังนั้นผู้เขียนได้สรุปวิธีการเชิงนโยบายจากประเทศที่ประสบความสำเร็จและมีแนวโน้มที่จะก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางได้ดังต่อไปนี้

1. วิธีการของประเทศญี่ปุ่นจะใช้แนวคิดรัฐพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมอย่าง รัฐบาลญี่ปุ่นเริ่มจากอุตสาหกรรมเบาในยุคหลังสงคราม และพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมเทคโนโลยีชั้นสูง เช่น รถยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ โดยอาศัยการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ การส่งเสริมผลิตภาพ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างรัฐกับเอกชน

Citation: Kanchom, W., & Yimaon, C. (2026). The Middle-Income Trap of Thailand: The Politics of Comparative Development of the United States, the United Kingdom, China, and Japan. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(3), e290386; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e290386

2. วิธีการของประเทศจีนใช้วิธีการบังคับร่วมทุนระหว่างบริษัทรัฐกับบริษัทต่างชาติเพื่อยกระดับเทคโนโลยี ขณะเดียวกันก็ลงทุนอย่างมากในโครงสร้างพื้นฐานและการวิจัยและพัฒนา

3. วิธีการของประเทศอังกฤษกับสหรัฐอเมริกา คือ การพัฒนาสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็งเพื่อรองรับตลาดและการลงทุนระยะยาว อังกฤษใช้ประโยชน์จากทุนอาณานิคมและปฏิวัติอุตสาหกรรม ขณะที่สหรัฐอเมริกาพัฒนาเศรษฐกิจจากการคุ้มครองสิทธิเอกชน และส่งเสริมการแข่งขันภายในตลาดเสรี การมีระบบกฎหมายที่มั่นคง สถาบันการเงินที่เปิดกว้าง และแรงจูงใจด้านนวัตกรรมที่ชัดเจน

ดังนั้นจากการศึกษาแนวคิด ผลงานวิจัยและวิเคราะห์ปัจจัยโดยใช้วิธีการเปรียบเทียบลำดับขั้นการพัฒนา ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยควรเลือกแนวทางผสมผสานโดยใช้แนวทางรัฐพัฒนาแบบญี่ปุ่นเป็นแกนกลาง ประยุกต์แนวทางการลงทุนร่วมและถ่ายทอดเทคโนโลยีแบบจีน และวางฐานด้วยสถาบันที่เข้มแข็งและตลาดที่มีแรงจูงใจเชิงนวัตกรรมแบบอังกฤษ-สหรัฐอเมริกาเพื่อหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน

บทสรุป

จากการศึกษาการพัฒนาของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น จีน และไทย โดยใช้แนวคิด “กับดักรายได้ปานกลาง” เป็นกรอบในการเปรียบเทียบพบว่า ประเทศที่สามารถหลุดพ้นจากกับดักนี้ได้ล้วนมีจุดร่วมสำคัญ ได้แก่ การวางรากฐานเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง การส่งเสริมนวัตกรรมและอุตสาหกรรมเป้าหมายอย่างมีทิศทาง และบทบาทของรัฐที่สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเชิงสถาบัน เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ขณะที่ประเทศที่ยังคงติดอยู่กับดักรายได้ปานกลาง เช่น ไทย และจีน (ขั้นใกล้เคียงการหลุดพ้น) ยังประสบปัญหาจากการพึ่งพาอุตสาหกรรมแรงงานราคาถูก การขาดนวัตกรรมเชิงลึก และความไม่สอดประสานระหว่างสถาบันทางเศรษฐกิจกับการเมือง

บทความนี้เสนอว่าประเทศไทยควรหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางด้วยแนวทางแบบผสมผสาน โดยยึด “รัฐพัฒนา” ของญี่ปุ่นเป็นแกนหลักในการสร้างยุทธศาสตร์อุตสาหกรรม พัฒนาเทคโนโลยี และเพิ่มผลิตภาพแรงงาน พร้อมทั้งประยุกต์รูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากต่างชาติแบบจีนผ่านการลงทุนร่วม และวางรากฐานระยะยาวด้วยการเสริมสร้างสถาบันตลาดและนวัตกรรมตามแบบอังกฤษกับสหรัฐอเมริกา แนวทางดังกล่าวจะสามารถลดข้อจำกัดด้านโครงสร้างเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในเวทีเศรษฐกิจโลก

องค์ความรู้ใหม่จากบทความ "กับดักรายได้ปานกลางของประเทศไทย: การเมืองของการพัฒนาเปรียบเทียบประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ จีน และญี่ปุ่น" มีองค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญ ดังนี้

1. การหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางของประเทศไทยควรใช้แนวทางผสมผสาน (Hybrid Model) ไม่ใช่เลือกใช้โมเดลเดียว ประเทศญี่ปุ่นใช้ "รัฐพัฒนา" ขับเคลื่อนนโยบายอุตสาหกรรม มีการวางแผนระยะยาวและสนับสนุนการเพิ่มผลิตภาพ ประเทศจีนใช้การถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านการร่วมทุนรัฐกับเอกชนเพื่อยกระดับนวัตกรรม สหรัฐอเมริกากับอังกฤษสร้างสถาบันทางการเมืองและตลาดที่เข้มแข็ง ส่งเสริมสิทธิเอกชน การแข่งขันเสรี และนวัตกรรม ข้อเสนอใหม่นี้คือการรวมโมเดลต่างประเทศเข้าด้วยกัน เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของไทย

2. งานศึกษาส่วนใหญ่จะวิเคราะห์กับดักรายได้ปานกลางในมุมเศรษฐศาสตร์ แต่งานนี้เน้นว่าการใช้กรอบการเมืองของการพัฒนาเปรียบเทียบในการอธิบายกับดักรายได้ปานกลางกับดักรายได้ปานกลางไม่ใช่แค่เรื่องเศรษฐกิจ แต่เป็นปัญหาการเมืองของการพัฒนา

Citation: Kanchom, W., & Yimaon, C. (2026). The Middle-Income Trap of Thailand: The Politics of Comparative Development of the United States, the United Kingdom, China, and Japan. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(3), e290386; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e290386

3. การเปรียบเทียบลำดับขั้นการพัฒนาแบบเป็นช่วงเวลา (Developmental Stages Comparative Timeline) ของสหรัฐฯ อังกฤษ ญี่ปุ่น จีน และไทยวิเคราะห์ว่าแต่ละประเทศเปลี่ยนผ่านจากรายได้ต่ำ รายได้ปานกลาง รายได้สูงด้วยปัจจัยอะไร ใครขับเคลื่อน ในช่วงเวลาใด นี่จึงเป็นองค์ความรู้ใหม่ในแง่ "การเปรียบเทียบพัฒนาการทางประวัติศาสตร์การพัฒนา เศรษฐกิจ การเมือง อย่างบูรณาการ

เอกสารอ้างอิง

ฉัตร คำแสง. (2565). กับดักรายได้ปานกลาง: ความสำเร็จในอดีต = อุปสรรคสู่อนาคต? *The 101 World.* https://www.the101.world/politics-middle-income-trap/

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *รายงานประจำปี 2560: ขับเคลื่อนแผนที่ 12 สู่เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี*. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

Andreoni, A., & Tregenna, F. (2020). Escaping the middle-income technology trap: A comparative analysis of industrial policies in China, Brazil and South Africa. *Structural Change and Economic Dynamics, 54*, 324–340. https://doi.org/10.1016/j.strueco.2020.04.005

Doner, R. F., & Schneider, B. R. (2016). The middle-income trap: More politics than economics. *World Politics, 68*(4), 608–644. https://doi.org/10.1017/S0043887116000095

Foster, C. (2020). The UK as a regulatory state: A paradigmatic case? [Manuscript]. London School of Economics and Political Science (LSE) Research Online. https://eprints.lse.ac.uk/106179/3/manuscript_jepp_rev_unanon.pdf

Fuller, D. B. (2016). China's political economy: Prospects for technological innovation-based growth. In A. Y. Lewin, M. Kenney, & J. Murmann (Eds.), *China's innovation challenge: Overcoming the middle-income trap* (pp. 121–148). Cambridge University Press.

Gong, Y. (2022, January 26). The miracle of Japanese economic growth after WWII. *LSE Undergraduate Political Review.* https://blogs.lse.ac.uk/lseupr/2022/01/26/the-miracle-of-japanese-economic-growth-after-wwii/

Jitsuchon, S. (2012). Thailand in a middle-income trap. In K. Siripallop et al. (Eds.), *TDRI Annual Report 2012* (pp. 13–20). Thailand Development Research Institute.

Okazaki, T. (2019). Development state evolving: Japan's graduation from a middle-income country. In Y. Takagi, V. Kanchoochat, & T. Sonobe (Eds.), *Developmental state building: The politics of emerging economies* (pp. 19–46). Springer. https://doi.org/10.1007/978-981-13-2904-3_2

Pomeranz, K. (2000). *The great divergence: China, Europe, and the making of the modern world economy.* Princeton University Press.

Sen, K., & Tyce, M. (2019). The elusive quest for high income status – Malaysia and Thailand in the post-crisis years. *Structural Change and Economic Dynamics, 48*, 119–135. https://doi.org/10.1016/j.strueco.2018.08.003

Citation: Kanchom, W., & Yimaon, C. (2026). The Middle-Income Trap of Thailand: The Politics of Comparative Development of the United States, the United Kingdom, China, and Japan. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(3), e290386; DOI: **https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e290386**

World Bank. (2024, July 1). *World Bank country and lending groups.* World Bank Data Help Desk. https://datahelpdesk.worldbank.org/knowledgebase/articles/906519-world-bank-country-and-lending-groups

Zheng, Z. (2020). *Middle-income trap: An analysis based on economic transformations and social governance.* China Social Sciences Press.

Citation: Kanchom, W., & Yimaon, C. (2026). The Middle-Income Trap of Thailand: The Politics of Comparative Development of the United States, the United Kingdom, China, and Japan. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(3), e290386; DOI: **https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e290386**